

КУЛЬТУРА 8

Лекція #11а:

**Звичаї
зимового
циклу:**

**Андріївський
Вечір**

- **Святкуємо 13 грудня**
- **Це звичаї які походять із давніх-давен, ще далеко до прийняття Християнства, і не мають ніякого зв'язку із християнством.**
- **Колись це було свято «Калити», за назвою великого круглого хліба який є центром найважнійшої ритуальної гри цього вечора**
- **З давніх-давен люди вірили що довга Андріївська ніч – магічна, і що за посередництвом (intervention) , можна догадатися своєї долі чи майбутнього.**

- Цілий вечір дівчата ворожать, і шукають за знаками які дали образ майбутнього чоловіка, як буде називатися, якого стану (social class) буде, звідку походитьиме, якої вдачі буде, коли відбудеться шлюб.

Ворожіння

Калита

- Ця весела гра є основною на Андріївський вечір.
- Калита - це великий корж із білого борошна, який печуть усі дівчата разом, адже кожна має взяти участь у готуванні калити.
- Тож, місяць тісто всі за чергою, від найстаршої дівчини до наймолодшого дівчати.

- Тісто солодке, з медом. Зверху оздоблюють коржа сухими вишнями чи родзинками.

- Печуть в печі "на сухар" - щоб важко було вкусити. Посередині дірка, куди протягують червону нитку, за яку підвішують калиту до сволока посередині хати.

- Підвішують високо, щоб парубок міг дістати її зубами, тільки коли добряче підстрибне. До того ж, один кінець нитки довший, аби можна було смикнути за нього - тоді калита підстрибне угору.

- У цей вечір, що б хлопці не зробили, то їм все прощали, бо така традиція існує, що на Андрія кожен хлопець „пустує“.
- Чого тільки хлопці не вигадували, щоб дівчатам збитки зробити: біля хати ниткою снують вулицю, по якій з вечорниць дівчата додому повертаються; ставлять опудала (середину гарбуза вичищають, „очі“ й „рот“ прорізають і в гарбуз свічку засвічену вставляють).
- Знімають ворота, залишаючи неподалік, щоб батьки швидко вранці знайшли, адже дівчата пізно повертаються додому і пізно прокидаються. Навіть шибки у вікнах малювали або папером вікна затуляли, - і це було найсмішніше. В хаті темно, всі сплять, бо думають, що ще ніч...